

Єлизавета ДЕРЕВЕНКО

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Коледж економіки, права та інформаційних технологій,
м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: **Горіховський М.В.**

канд. екон. наук,
Кам'янець-Подільський податковий інститут,
м. Кам'янець-Подільський

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ

Українська економіка закінчила 2019 р. з несподіваними результатами: з одного боку, зміцнення гривні відносно долара на 14,5% за рік і уповільнення інфляції, з іншого – велике падіння промислового виробництва (7,5% в листопаді).

Аналізуючи темпи розвитку промисловості України, ми можемо зробити наступні висновки, що промислове виробництво в листопаді скоротилося на 7,5% в порівнянні з листопадом 2018 р. – найгірший показник з часів кризи 2014-2015 рр. Одна з причин – падіння світових цін на продукцію металургії, друга – зміцнення гривні (за деякими підрахунками, через це експортери втратили близько \$3 млрд).

На цьому тлі 3,7% росту ВВП, на якому заснований базовий сценарій Мінекономіки, виглядають надмірно оптимістично [1].

Однак COVID-19 значно змінив прогнози економістів та плани щодо розвитку держави.

Аналітики оцінюють втрати української економіки за місяць карантинних заходів на рівні 120 млрд грн, зауважимо, що річний бюджет на охорону здоров'я на 2020 р. 113,3 млрд грн.

У першу чергу втрати спостерігаються через припинення діяльності підприємств, а саме третина вимушена була призупинити діяльність, тоді як 6% повністю закрили бізнес. Якщо ж, карантин продовжиться більше, ніж 3 місяці, то під загрозою банкрутства опиниться 60% українських компаній. Кількість безробітних від лютого 2020 р. збільшилась удвічі.

За прогнозами, які були складені восени 2019 р., очікувалось, що за результатами 2020 р. ВВП країни складе 4,5 трлн грн, однак у випадку продовження карантину показник впаде до 4 трлн грн. Інфляція на рівні 8,7% оцінується експертами, як песимістичний прогноз. Однак, економісти вважають, що показник буде на рівні 5%. Очікується, що рівень безробіття зросте і на кінець 2020 р. становитиме 10,1% (прогнози МВФ). Також очікується зниження середньої заробітної плати.

У зв'язку із світовою пандемією COVID-19 ми можемо охарактеризувати тенденції щодо розвитку бізнесу і наслідків запровадженого карантину.

Пасажирські перевезення: приватні перевізники щомісячно перевозять близько 58 млн пасажирів – «простій» цього бізнесу оцінується в 250 млн грн.

Заклади громадського харчування: більше половини закладів громадського харчування не змогли пристосувати свою діяльність до умов карантину і були вимушені припинити свою діяльність. Згідно даних Opendatabot обороти ресторанів та кафе зменшились на 73%, а без роботи залишились близько 160 тис. осіб.

Beauty-послуги: салони краси недоотримають 1,5 млрд грн, за рахунок того, що послуги перукаря не будуть надані 10,5 млн відвідувачів.

Сфера розваг також постраждала від значних збитків – лише ТЦ і кінотеатри оцінують свої збитки більш, ніж у 300 млн грн [2].

Український уряд уже ухвалив низку заходів з підтримки економіки на час карантину, заборонивши перевірки бізнесу, скасувавши штрафи за несплату єдиного соціального внеску, звільнивши підприємців від низки інших податків та покращивши умови для отримання допомоги по безробіттю і для виплат працівникам на час зупинення чи скорочення виробництва.

Сергій Фурса, інвестиційний банкір, спеціаліст відділу продажів боргових цінних паперів Dragon Capital: Наразі маємо два сценарії виходу України з фінансової кризи – оптимістичний та песимістичний. Якщо говорити про оптимістичний та песимістичний сценарії, то оптимістичний передбачає співпрацю з МВФ. Песимістичний каже про те, що її не буде. Це ключові відмінності, від яких усе залежить. Оптимістичний сценарій також передбачає падіння економіки, але помірну інфляцію. У той же час цей сценарій передбачає, що ми будемо починати швидко відновлення вже з осені. Коли скасують карантин, то і світова економіка, і українська економіка можуть почати відновлюватися вже у вересні. У результаті отримаємо падіння економіки десь на рівні 4,5% і курс гривні десь у районі 30 грн за 1 USD на кінець року. І наступного року знову повернемося до зростання економіки. Якщо наш сценарій без співпраці з МВФ, то він передбачає набагато глибше падіння економіки, яке не буде передбачати відновлення восени [3].

Отже, ми бачимо, що світова пандемія COVID-19, внесла свої корективи у розвиток України і нам у 2020 році не варто розраховувати на швидке зростання економіки, а з іншої сторони якщо бізнес зможе швидко адаптуватися і пандеміє відступить то за результатами кінця 3 кварталу ми можемо отримати швидкій ріст економіки в районі 3,5-4% на кінець 2020 р. та зміцнення гривні в районі 25-25,20 грн/ 1\$.

Перелік використаних джерел

1. Шевчук С., Кучук М. (2020, січень 03) Курс долара, ВВП, інфляція. Якою буде українська економіка в 2020? Макропрогноз. Liga.net. URL: <https://ua-news.liga.net/economics/articles/kurs-dolara-vvp-inflyatsiya-yakoyu-bude-ukrainska-ekonomika-v-2020-makroprognoz>
2. Kreston-gcg (2020, квітня 24) Covid-19 и мировая экономика спасти нельзя ликвидировать? Kreston-gcg.com. URL: <https://kreston-gcg.com/wp-content/uploads//2020/04/Obzor-Posledstviya-pandemii.pdf>
3. Лазар В. (2020, квітня 22) Сценарії виходу з кризи. Як може розвиватися економіка України після карантину. Radiosvoboda.org. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30568531.html>.